

Výročná správa ODOS, o. z

za rok 2016

V polovici januára sme prijali pozvanie na Tradičnú ligovú kapustnicu, ktorá sa, ako zvyčajne, Danke Kevélyovej a Ivke Prokopovej znamenite vydarila. Zišli sme sa s bývalými pracovníkmi Ligy, Elenkou Sulovskou a na naše veľké prekvapenie prišiel tento raz medzi nás aj MUDr. Peter Breier. Všetci sme boli zvedaví, ako to s psychiatrickou starostlivosťou o pacienta a liečbou v Anglicku, kde bývalý primár Psychiatrickej kliniky v Ružinove pôsobil niekoľko rokov, v porovnaní so Slovenskom vyzerá. Jedno miesto tradičného host'a, však žiaľ, ostalo tento rok prázdne – chýbal vzácny človek - Anton Srholec, dlhoročný člen Dozornej rady Ligy za duševné zdravie, ktorý 7. januára 2016 prehral boj so zákernou rakovinou. O tom akú osobnosť v ňom slovenský národ stratil dokazovali davy ľudí všetkých spoločenských vrstiev, ktorí sa s ním prišli do kostola Blumentál v Bratislave rozlúčiť.

Február bol v znamení prípravy balíkov s druhým číslom časopisu Druhý Breh – Fórum pre duševné zdravie 2015, ktorý pomohla ODOS-u distribuovať prepravná spoločnosť TNT do všetkých kútov Slovenska (do členských združení ODOS v regiónoch, na Psychiatrické kliniky a Psychiatrické oddelenia všeobecných nemocníc, do Denných psychiatrických stacionárov a do vybraných psychiatrických ambulancií). Koncom februára sme začali realizovať projekt ***Destigmatizačná kampaň – Diskusie s verejnosťou na tému Prevencia depresí a suicidií v mestách Slovenska***. Projekt sa uskutočnil v 7 mestách na Slovensku – dňa 25. februára v Prievidzi, Rimavskej Sobote a Bratislave, dňa 26. februára v Banskej Bystrici, 1. marca v Košiciach, 3. marca v Žiline a dňa 7. marca v Považskej Bystrici.

V marci sa členovia ODOS zúčastnili ***Slávnostého koncertu*** Ligy za duševné zdravie, na ktorom sa uskutočnilo odovzdávanie cien. Koncert sa konal 17. marca v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave a v roku 2016 bol, v kategórii občianske združenia a výnimočné osobnosti, **ocenený Igor Marchevka** zo združenia Pohľad v Košiciach. Výkonná riaditeľka ODOS, MUDr. Marcela Barová a Doc. MUDr. Dagmar Breznoščáková, predsedkyňa Regionálneho ODOs-u v Košiciach, sa zúčastnili v dňoch 18. – 20. Marca v Prahe **seminára medzinárodnej organizácie GAMIAN-Europe**, ktorej je ODOS od roku 2010 riadnym členom. Koncom marca sa dvaja zástupcovia ODOS – Mgr. Adriana Karáseková a MUDr. Barová – zúčastnili v termíne 30. 3. – 31. 3. školenia, ktoré pod gesciou Európskeho pacienského fóra (EPF), organizovala Asociácia na ochranu práv pacientov (AOPP) v Rusovciach.

V apríli až júni sa zapojili mnohé členské združenia ODOS do prípravy pozvánok na podujatia v rámci Slovenského psychiatrického zjazdu v Košiciach. Využili pritom rôzne výtvarné techniky a pozvánky boli označené aj logom organizácie, ktorá pozvánku vytvorila. Konečný výsledok bol naozaj nádherný. Za spoluprácu členských organizácií ODOS vyslovila oficiálne poďakovanie aj MUDr. Ľubomíra Izáková, predsedkyňa Slovenskej Psychiatrickej spoločnosti pri otváracom ceremoniáli XII. Slovenského psychiatrického zjazdu v hoteli Double Tree By Hilton v Košiciach.

V priebehu júna pripravovala výkonná riaditeľka ODOS poster na XII. Slovenský psychiatrický zjazd, ktorý sa konal 23. – 25. júna. Zúčastnili sa na ňom aj pozvaní zástupcovia pacientov a príbuzných – za ODOS výkonná riaditeľka MUDr. Barová Marcela, za ZPP Radosť v Košiciach predsedkyňa Mgr. Drahoslava Kleinová a Igor Marchevka zo združenia Pohľad v Košiciach. Prvýkrát sa postery prezentovali formou *komentového posteru* a boli prístupné aj v elektronickej podobe na baneri počas celého trvania zjazdu. Koncom júna sa riaditeľka ODOS, MUDr. Barová, zúčastnila **zasadania predsedníctva a výkonného výboru Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR (NROZP)** v priestoroch úradu komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím na Račianskej 153. ODOS je riadnym členom tejto najväčšej strešnej organizácie zdravotne postihnutých na Slovensku. Na úvod zasadania privítala účastníkov komisárka JUDr. Zuzana Stavrovská a predstavila členov svojho úradu. Predseda NRORP informoval prítomných o činnosti, finančnej situácii a projektoch NROZP. Jedným z bodov programu boli Záverečné odporúčania Výboru OSN pre osoby so zdravotným postihnutím a ich implementácia na Slovensku. Ďalej predstavil Hodnotenie a aktualizáciu Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020. Ing. Měchura informoval o legislatívnych iniciatívach NROZP. Poukázal na to, že v rámci Zákona 461 o sociálnom poistení sa pripravuje v roku 2017 iba symbolická valorizácia vo výške 1,5% - 2%. Je daná možnosť si platiť dobrovoľné poistenie. Novela Zákona o príspevku na opatrovanie sa týka iba tých, ktorí aktívne pracujú. V rámci pripomienkového konania NROZP navrhla, aby sa valorizácia týkala aj tých osôb, ktoré sú v dôchodkovom veku. Výška odmeny za asistenciu 2,75€ sa od roku 2003 nemenila. NROZP ďalej navrhla, aby sa zrušila hranica 63 rokov na poberanie príspevku na asistenciu. Pán Mamojka upozornil prítomných, že projekty z oblasti ľudských práv prejdú z kompetencie Ministerstva zahraničných vecí SR na Ministerstvo spravodlivosti SR. NROZP požadovala, aby bolo v rámci projektom možné čerpať financie aj na mzdy a ostatné osobné vyrovnania. V zákone o koncesionárskych poplatkoch navrhovala NROZP, aby boli z tohto zákona vyňaté ústavy poskytujúce sociálne služby. Na záver zasadania sme dostali pozvanie na medzinárodnú konferenciu *Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím – pretavenie odporúčaní do činov*, ktorá bude v decembri 2016 v Bratislave. Komisárka JUDr. Stavrovská nás previedla novými priestormi svojho úradu. Informovala nás, že od 1. marca 2016 (otvorenie úradu komisárky) do 28. júna 2016 prišlo na úrad 125 podaní. Dňa 29. júna sa na Ministerstve práce sociálnych vecí a rodiny SR konalo pracovné stretnutie členov Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím, v rámci ktorého ODOS zastupuje skupinu osôb s duševnými poruchami a poruchami správania. Hlavnou témou bolo zapracovanie záverečných odporúčaní k Východiskovej správe SR vo forme nových opatrení do Správy o plnení opatrení Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020. Ďalej účastníci pracovného stretnutia diskutovali o pripomienkach k odpočtu a aktualizácii Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020.

Dňa 15. – 16. septembra sa konala **Výročná schôdza medzinárodnej organizácie GAMIAN-Europe** vo Viedni. Na podujatí zastupovala ODOS, ktoré je riadnym členom uvedenej organizácie, MUDr. Marcela Barová, riaditeľka ODOS. Za novú prezidentku

GAMIAN-Europe zvolili zástupcovia členských združení Hilkku Kärkkäinen z Fínska. Výkonným riaditeľom sa stal Nigel Olisa z Belgicka. V polovici septembra vyzvala tajomníčka Rady duševného zdravia zriadenej na Ministerstve zdravotníctva SR, Mgr. Markéta Paulusová, členov Rady, aby zaslali odpočet plnenia úloh v roku 2015 – 2016. ODOS odpočítal úlohu č. 12. Uskutočniť **preventívno-edukačné kampane so zameraním na problematiku duševného zdravia, boj s depresiou a prevenciu suicídií**. Zároveň sme mali odpovedať na otázku: **Považujete ako člen Rady duševného zdravia MZ SR (RDZ) za potrebné, aby sa vypracoval nový Národný program duševného zdravia (NPDZ) na obdobie nasledujúcich rokov**. ODOS zaslal písomné stanovisko, že je potrebné zachovať kontinuitu NPDZ a vypracovať nový dizajn programu, ktorý zodpovedá zmeneným potrebám a podmienkam v oblasti duševného zdravia. Na 26. septembra zvolal MUDr. Boris Bánovský, riaditeľ sekcie zdravia MZ SR a predseda Rady duševného zdravia MZ SR, zasadanie RDZ. Program sa týkal návrhu ďalšieho postupu realizácie Národného programu duševného zdravia na obdobie nasledujúcich rokov, v zmysle úlohy B. 3. uznesenia vlády SR č. 388 zo dňa 8. júla 2015. Zasadania Rady sa zúčastnilo 12 zo 16 členov. Mimovládne organizácie zastupuje MUDr. Barová za ODOS a Mgr. art. Martin Knut z LDZ SR. Rada duševného zdravia MZ SR je poradným orgánom ministra zdravotníctva (s medzirezortným a medzisektorovým zastúpením) a koordinuje a spolupracuje pri tvorbe úloh Národného programu v dvojročných intervaloch, ktorých plnenie je v pôsobnosti jednotlivých rezortov, príslušných organizácií a mimovládnych organizácií. Všetci prítomní na zasadaní RDZ sa zhodli, že rada má dôležité poslanie pre vývoj spoločnosti v budúcnosti a jej zachovanie je dôležité. Predseda Rady, MUDr. Bánovský overí rozpočtovú dostupnosť finančných zdrojov pre plnenie cieľov pripravovaného nového NPDZ. Koncom septembra (30.09.) sa riaditeľka ODOS zúčastnila zasadania Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím. Na programe bola diskusia k navrhovanej aktualizácii štatútu Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím. Ďalej sa Výbor zaoberal Správou o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 a návrhom na jeho aktualizáciu. Diskutovalo sa tiež o pripravovaných zmenách a doplnkoch zákona 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia..

V roku 2016 sa začal **Týždeň duševného zdravia LDZ** a zbierka **Dni nezábudiek** opäť tradične v októbri (6. 10.). Do kampane sa zapojili aj členské združenia pacientov a príbuzných ODOS v regiónoch Slovenska. Tento rok prvý raz neodštartoval kampaň Ligy koncert v Bratislave. Slovenská psychiatrická spoločnosť umožnila navštíviť záujemcom vybrané psychiatrické ambulancie. Kancelárii ODOS pomáhali v zbierke v uliciach Bratislavy dobrovoľníci – študenti 1. súkromného gymnázia na Bajkalskej, pod vedením profesorky Ľubice Joštovej. Po zbierke sa začala v kancelárii ODOS intenzívna príprava valného zhromaždenia ODOS. Do ODOS prišli traja členovia Revíznej komisie ODOS: Eva Fulajtárová (združenie Šťastie si Ty, Prievidza), Miroslav Kováč (združenie Mozaika, Žilina) a Mgr. Stanislav Hrda, ml. (združenie Sofia, Bratislava), aby skontrolovali vedenie účtovníctva a vypracovali revíziu správu.

Do Bratislavy dňa 21. októbra pricestovalo 24 zástupcov členských združení ODOS, ktorí sa po 4 rokoch zúčastnili 22.10. **Valného zhromaždenia ODOS** spojeného s voľbami Výkonného výboru ODOS a Revíznej komisie. Do **Výkonného výboru** boli účastníkmi zhromaždenia zvolení: **Mgr. Adriana Karáseková** (Šťastie si Ty, o. z., Prievidza),

PaedDr. Kamila Sauermannová (Mozaika, o. z. Žilina) , **Mgr. Stanislav Hrda, ml.** (Sofia, o. z., Bratislava), **Bc. Mária Čurillová** (Pohľad, o. z. Košice) a **Mgr. Miriam Krajčíriková** (Šťastie si Ty, o. z., Prievidza). Na svojom prvom zasadaní si členovia výkonného výboru zvolili spomedzi seba **predsedu VV ODOS** – stal sa ním **Mgr. Stanislav Hrda, ml. a podpredsedu VV ODOS**, ktorou sa stala **Mgr. Adriana Karáseková**. Výkonný výbor navrhol na funkciu **výkonnej riaditeľky MUDr. Marcelu Barovú** a rozhodol o udelení **Čestného členstva ODOS Ing. Matejovi Berenčíkovi**, predchádzajúcemu predsedovi ODOS. Za členov **Revíznej komisie** boli Valným zhromaždením zvolení **Eva Fulajtárová, Mgr. Anna Kočibalová a Miroslav Kováč**.

Materiály správy z Valného zhromaždenia ODOS sú zverejnené na webovej stránke ODOS: www.odos-sk.com

V termíne od 26. - 29. októbra organizovalo Európske patientske fórum (EPF), v spolupráci s Asociáciou na ochranu práv pacientov (AOPP), ktorej je ODOS riadnym členom, **vzdelávací seminár** v hoteli Magnólia v Piešťanoch. Medzi účastníkmi bolo aj 7 zástupcov členských združení ODOS – Miroslav Kováč z MOZAIKY v Žiline, Mgr. Adriana Karáseková a Mgr. Miroslava Krajčíriková z ŠŤASTIE SI TY v Prievidzi, Silvia Mikulášková a Mgr. Nela Miková z OMEGA v Trenčíne, PhDr. Eva Trepáčová z SANARE v Banskej Bystrici a MUDr. Marcela Barová, výkonná riaditeľka ODOS.

Začiatkom novembra sa v kancelárii ODOS v Bratislave pripravovalo druhé číslo časopisu Druhý Breh – Fórum pre duševné zdravie 2016. Dňa 12. novembra organizovala Národná rada občanov so zdravotným postihnutím (NROZP) **medzinárodnú konferenciu Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ZP) – pretavenie odporúčaní do činov**, za podpory vlády SR a v spolupráci s Európskym fórom zdravotného postihnutia (European Disability Forum –EDF) v Lindner hotel Gallery Central v Bratislave. Konferencie sa zúčastnila MUDr. Marcela Barová, výkonná riaditeľka ODOS. Cieľom konferencie bolo diskutovať o najvhodnejších postupoch po záverečných zisteniach a odporúčaní vydaných Výborom OSN s členskými organizáciami Európskeho fóra zdravotného postihnutia a predstaviteľmi organizácií ZP z celej Európy pre práva osôb so ZP na úrovni EÚ a na národných úrovniach. Do novembra 2016 Výbor OSN vyhodnotil 15 európskych štátov. EU bola prvýkrát hodnotená medzinárodnou ľudskoprávnou inštitúciou. Všetkých 15 štátov dostalo odporúčania od Výboru, ako zlepšiť uplatňovanie práv osôb so ZP. V prvom bloku konferencie sa účastníci dozvedeli o tom, ako Výbor využíva účinné mechanizmy aby povzbudil štáty k vykonávaniu jeho odporúčaní. V druhom bloku konferencie si členovia EDF, ktorí sa zúčastnili na hodnotiacom procese pred Výborom, vymieňali skúsenosti. Národné Rady jednotlivých štátov prezentovali stratégie ako uvádzali odporúčania Výboru do praxe – čo museli urobiť aby odporúčania implementovali, akým výzvam museli čeliť a aké boli ich úspechy. V Lige za duševné zdravie v SR sa konala 18. novembra **Diskusiu za okrúhlym stolom**. Diskusie sa zúčastnila za mimovládne organizácie MUDr. Marcela Barová. Koncom novembra zvolala **AOPP Valné zhromaždenie** z titulu nečakanej abdikácie dvoch kľúčových reprezentantov organizácie - MUDr. Kataríny Kafkovej, prezidentky AOPP a viceprezidentky AOPP, Mgr. Kataríny Sedlákovej. ODOS, ktorý je riadnym členom AOPP, reprezentovali Mgr. Adriana Karáseková, podpredsedkyňa ODOS a MUDr. Marcela Barová, výkonná riaditeľka.

Na prelome novembra a decembra sa konali na MPSVR dve podujatia – 29. novembra zasadala Kategorizačná komisia na posudzovanie návrhov na kategorizáciu pomôcok, ktorej členom je za ODOS MUDr. Marcela Barová, a 2. decembra zasadal Výbor pre osoby so ZP

MPSVR SR, ktorého hlavným bodom programu bolo prerokovať návrh aktualizácie **Štatútu Výboru pre osoby so ZP**.

Posledným oficiálnym podujatím, na ktorom sa zúčastnili zástupcovia ODOS – Mgr. Adriana Karáseková, podpredsedkyňa a MUDr. Marcela Barová, výkonná riaditeľka, bol **Snem NROZP**, ktorý sa uskutočnil 13. Decembra v priestoroch LDZ v SR v Bratislave. Počas snemu sa konali voľby NROZP, **predsedom** bol opätovne zvolený **RNDr. Branislav Mamojka**, za **podpredsedov PhDr. Iveta Mišová a Mgr. Tibor Kobol**, za členov výboru **Ing. Monika Vráblová, Janovec a Ing. Milan Méchura**. Za členov **Revíznej komisie** boli zvolení **Jarmila Fajnorová, Ing. Fabian, JUDr. Ivan Štubňa**. Na sneme sa schvaľovali dôležité materiály, ktoré nájdete na webovej stránke NROZP.

V priebehu decembra sa v kancelárii ODOS pripravovali projekty na dotačné výzvy MPSVR SR v roku 2017 – projekt **Rekondičné aktivity** (podklady pomohli pripravovať aj členovia VV ODOS – Adrika Karáseková, Mirka Krajčíriková a Stanko Hrda, ml.) a projekt **Členstvo v medzinárodných organizáciách** a na výzvu MK SR – **Časopis Druhý Breh – Fórum pre duševné zdravie 2017**. V druhej polovici decembra sa ODOS zapojil do **výskumného projektu GAMIAN-Europe** a naši členovia, ktorí majú počítačovú gramotnosť vyplňali **Dotazník o vzťahu Duševného zdravia a sexuality**, ktorý z anglického jazyka preložili do slovenčiny v kancelárii ODOS v Bratislave.

Koniec roka 2016 bol v znamení **dvoch** veľmi vydarených **podujatí združenia pacientov SOFIA v Bratislave**. Lesana Královičová, členka združenia SOFIA, zorganizovala v priestoroch Ligy za duševné zdravie **Krst knihy** Miroslava Buriana **V hluchom svete**. Na začiatku podujatia prečítala niekoľko básní zo svojej poslednej knihy **Periem sa na tridsiatke** autorka **Ruženka Šipková**. Program prilákal veľa priaznivcov literárnej tvorby. O spríjemnenie atmosféry sa postaral gitarista **Juraj Turtev**. Poslednou aktivitou združenia SOFIA bol **Výmenný vianočný bazár darčiekov**. Prišlo síce menej ľudí ako očakával Mgr. Stanko Hrda, ml., predseda združenia, pretože mnoho ľudí sa ospravednilo pre ochorenie, ale nálada bola vskutku veselá – predvianočná.

Bratislava, 02. marca 2017

Vypracovala: MUDr. Barová Marcela, výkonná riaditeľka ODOS, o. z.

FINANČNÁ SPRÁVA ROK 2016	
OTVORME DVERE, OTVORME SRDCIA	
NÁKLADY	EUR
Prevádzkové náklady	5 964
Réžia	165
Réžia – Valné ODOS (obedy, občerstvenie)	158
Valné ODOS ubytovanie	250
Kancelárske potreby	72
Valné - Cestovné náklady	30
Cestovné náklady	179
WEB (web-hosting)	63
Telefón a internet	362
Mobil (T-com, O2)	374
Notár	91
Poštovné, kolký	65
Poistenie kancelárie	66
Stravné lístky	1 066
Vrátenie nevyčerpanej dotácie MK SR	366
Vratka_MZ SR_ projekt Diskusie MZ SR	1 911
Ostatné náklady (Projekty_SOFIA)	728
Iné členené výdavky	635
Členské ODOS v organizáciách v SR (NROZP)	60
Členské ODOS v zahraničných organizáciách (MHE, Gamian-Europe)	575
Osobné náklady	28 439
Mzdy	12 799
Dohody na VPP (<i>Druhý Breh 1 – 2 /2016</i> (polygrafické práce, edit.))	4 401
Dohody na VPP (aktualizácia web ODOS)	277
Dohody a Faktury_ projekt Diskusie MZ SR	1 991
Účtovnícke služby	250

Réžia_ projekt Diskusie MZ SR	2 976
Odvody - do fondov (Zá Zdravotné a sociál poistenie)	3 541
Ostatné dane a poplatky	1 488
Zákonné sociálne náklady	716
NÁKLADY CELKOM	35 038
PRÍJMY	EUR
Zostatok pokladňa 2014	126
Dotácie MPSVR (Členské MHE, Gamian-Europe)	575
Dotácie MK SR	4 000
Dotácia MZ SR	7 128
Príspevky za členstvo v ODOS za r. 2016	240
Príspevky z podielu 2% dane za r. 2015	1 559
Príjmy z verejnej zbierky	1 408
Príjmy z daru	48
Príjmy za stravné lístky	486
Príjmy z cestovného (Valné_sprevádzajúce osoby)	100
PRÍJMY CELKOM	15 670
Zostatok banka 31. december 2016	+ 6 001,78